

Asia: VN/23633/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuluttajaliitto ry – Konsumentförbundet rf (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Kuluttajaliitto haluaa muistuttaa, että lääkkeistä aiheutuvat kustannukset ovat nykyisellään monelle liian suuret. Elinkustannukset ovat nousseet ja monen taloudellinen tilanne on aiempaa tiukempi. Kuluttajaliiton 6/2023 teettämän kyselyn mukaan 15% kotitalouksista kertoo säästäneensä lääkekustannuksista, ja yksinhuoltajatalouksien kohdalla luku on 28%. Jopa neljäsosa kyselyyn vastanneista arvioi, että elinkustannukset eivät voi nousta lainkaan ilman, että ne johtavat taloudelliseen ahdinkoon. Lisäksi hallitus on suunnitellut leikkauksia sosiaaliturvaan ja sote-palveluihin, sekä korotuksia esimerkiksi terveydenhuollon asiakasmaksuihin. Edellä mainittujen seikkojen yhteisvaikutukset tulisi arvioida ja harkita toimia uudelleen. Nyt on vaarana, että monet toimien vaikutuksista kohdistuvat samoihin ihmisiin. Liian korkeat sairastamisen kustannukset voivat vaarantaa hoidon saamisen.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan lääkkeiden vuosiomavastuun tason väliaikaisen jäädyttämisen jälkeen vuosiomavastuuseen tehtäisiin yksi indeksikorotus kahden sijaan, sekä pysyvä tasomuutos vuoden 2024 alusta alkaen. Lääkkeiden vuosiomavastuu tulee ehdotuksen mukaisesti nousemaan 4,6%. Kun samaan aikaan tiedetään, että kaikilla ei ole varaa nykyisen vuosiomavastuun 592,16 e maksamiseen, ei omavastuun korottamista voi tässä tilanteessa pitää kohtuullisena. Kuluttajaliitto ehdottaa, että lääkkeiden vuosiomavastuuseen ei tehdä lainkaan indeksikorotusta, vaan päin vastoin vuosiomavastuun tasoa lasketaan.

Hallitusohjelmaan kirjattu suunnitelma lääkkeiden vuosiomavastuuosuuden osituksesta on tärkeää toteuttaa kiireellisellä aikataululla. Paljon sairastaville koituu lääkkeiden lisäksi usein kuluja myös

terveydenhuollon asiakasmaksuista sekä matkoista terveydenhuollon yksiköihin. Sairastamisen kustannuksia koskevat maksukatot tulee uudistaa kokonaisuutena ja asiakkaalle maksettavaksi jäävien kustannusten tasoa tulee laskea merkittävästi, jotta jokaisen oikeus hoitoon toteutuu.

Manninen Hanna
Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf